

ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΗ

Ο ΣΟΦΟΣ

Μου λέει ο διπλάνος μου, στο δρόμο, δείχνοντάς μου ένα γέρο που πήγαινε σκυφτός:

- Ήθελα νάμουν σαν κι αυτόν.
- Ποιός είν' αυτός;
- Σοφός!
- Και τί κάνει;
- Ότι κάνουν οι σοφοί: Φωτίζει τον κόσμο.
- Κι ο κόσμος, άμα φωτίζεται, τί κάνει;
- Μαθαίνει.... νιώθει.
- Τό δύστυχο!....
- Ποιόνε;
- Τόν κόσμο. Είτανε άπλός, καλός, άθώος, δί-

χως τούς σοφούς κι οι σοφοί τόν χάλασαν. Τόν κάνανε δύσκολο, κακό, πονηρό. Τόν ξεπλανεύουνε, δείχνοντάς του τά μουσικά της ζωής, που τραβάνε σαν τά μάγια. Τόν κάνουνε νά σκέφτεται: και ποιά κατομοιοριά είναι πιο μεγάλη από τη σκέψη; Αυτή είναι ή Φάουσα.

«Ό σοφός! αυτός είναι ο μακελάρης, που έσφαξε την πλάνη μας, έπνιξε την άπλότη μας, σκότισε την άδερφική μας την άγάπη αυτός είναι ο μάγος που μας λέει τό τί θα γείνη, τό πώς θα γείνη, τό ποτε θα γείνη. Ό κόσμος έχασε την άληθινή την ετύχια από τότε που ξέρει τη ζωή του, από τότε που γεννήθηκε ή σκέψη. Αυτή είναι ή συφορά μας. Έκείνος που θα διώξη τη σκέψη από τόν κόσμο, εκείνος θα είναι ο μεγάλος, ο άληθινός σοφός.

Ό γέρος χάθηκε από μπρός μας.... Μά σε λίγο πάλι ξαναφάνηκε.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στέκετ' άνοιχτό μπροστά μου, μά βουδó, τό τραγούδι που είναι γραμμένο στο χαρτί. Ποιός τό γέννησε; ποιός τό πρωτοτραγούδησε; πώς τóπαιζε στο όργανο; πώς πρωτοόγηκε άπ' την ψυχή; Άκούστηκε στην πλάση πόνος ή χαρά; ιδέα ή ήδονή; ποιό αίστημα; ποιά σκέψη; ποιός ρυθμός; ποιό μέτρο; ποιό χρώμα; Άργά βγήκε; πονετικά; λαχταριστά; άπελπισμένα; ή γοργά, παιχνιδιάρικα, χαρμόсуна; Βγήκε πόνος; τρομάρα; άγάπη; παράπονο; Άκούστη δυνατά ή σιγανά; Σιγανούτσινα ή λίγο πιο ζωερά άπ' ό,τι σημειώνει; γλυκά; άγρια; Έκείνα τά σημάδια δέ μιλάνε, μόνο δείχνουνε. Που χαμήλωσ' ή φωνή πρώτη φορά, και που άνέβη; πήγε τραβηχτά, ή κόπηκε; Που άναστένανε ό τραγουδι-

σής; Που πόνεσε; Που χάρηκε; Που χαμογέλασε; Γιατ' ή μουσική είναι μιλιά, είναι κουβέντα. Και πώς τάκαν' αυτά όλα τάχα; Πώς πλάστηκε τό τραγούδι; Ποιάς ιδέας, ποιός όρμηής, ποιου πόθου είναι γέννημα;

Του κάκου! Τό χαρτί στέκεται άψυχο, βουδó, άκίνητο, οά μνήμα, δείχνοντάς τά μαύρα του σημάδια, σκοταδερά μυστήρια.

Όυτε ποτέ θα μάθω ό,τι του γυρεύω, όσο κι άν τ' άκούσω. Έκείνος που τό δημιούργησε, έχάθηκε. Κι αυτό άπομένει όρφανό, τάφος κλειδωμένος. Σε κανένα χέρι πιά δέ θα παραδώση τό ίερό κλειδί: εκείνο που θα τ' άνοίξη για νά φανερωθή ή ψυχή του πατέρα του. Αυτός μονάχα ήξερε τό μυστικό του παιδιού του, κι όπως αυτός τό τραγούδησε, άλλος δέ θα μπορέση πιά νά τό ξανατραγουδήση. Όσο ξακουστός μαέστρος κι άν είναι, ποτέ δέ θα πη τέλεια, ούτε θα έκφράση άληθινά ένα τραγούδι, που δέν τóκανε αυτός.

Είναι καθώς ένας άνθρωπος που δέν μπορεί ποτέ νά βάλη μέσα του άλλονου ψυχή. Και κάθε τραγούδι, όπως κάθε πλάσμα, έχει τη δική του: εκείνη που τούδωσε ο πλάστης του.

Η ΠΙΠΕΡΙΑ

Έαπλωμένη καταμεσης στο δρόμο, τρελλή οά γυναίκα μ' άνταριάσμένα τά μαλλιά και με συνεπαρμένα τά φουστάνια, κοιτάει ή μεγάλη πιπεριά, που χρόνια τώρα, καταφρονούσε τό χειμώνα. Τάλλα τά δέντρα σέβονται τό μεγάλο νόμο των δεντρών, που λέει πώς πρέπει κάθε χειμώνα νά πεθαίνουνε. Τ' άλλα τά δέντρα φρόνιμα άκούνε την προσταγή και παραδίνουνε κι άνθó και φύλλα και ζωή στον τύραννο.

Αυτή είταν άνυπάκουη: σαν τ' άσυλλόγιστο κορίτσι, που άνηστέκεται στον άγώνα της ζωής, δίχως καμμιά νάχ' ύπαστήριξη άλλη από την πλάναν όμορφιά της, και ξεπέφτει στην ξαφνική τη συφορά, και πάει... Έτσι κ' ή νιά ή πιπεριά, θαρρεύοντας στη χλωρασιά της την αιώνια πήγε νά παλέψη με τό βάρβαρο όχτρο, δίχως νά νιώθη πώς ή γής δέν την κρατούσε, πώς είταν αδύνατες οι ρίζες της, πώς δέν είχε από πουθενά βοήθεια.

Κι άλλα δεντρά άντιστέκονται στην άντάρα του χειμώνα — ναι, λιγοστά δεντρά, όπως λιγοστοί είναι κ' οι άνθρωποι που τά βγάνουν πέρα με τις συφορές και τις άρρώστιες — μά τά βοηθάει κ' ή γής που τά κρατάει καλά από τις ρίζες: αυτά έχουνε μιá μεγάλη προστασία. Κι ο χειμώνας όσο θέλει ός άρ-